

Адыгеим ахъщэ тедзэ кыфатIупщыгъ

Къэралыгъо ыкы муниципальнэ гъэсэныгъэ организациехэм япхыгъэу гурыт профессиональнэ гъэсэныгъэм ипрограммэ зыгъэцэкIэрэ классхэм япашэхэм (кураторхэм) мазэ къэс ахъщэ тынхэр алэкIэгъэхъэнхэм фэшI шьолырыхэм мылкъу тедзэ атегощэгъэным Урысыем и Правительствоэ дыригъэштагъ.

— Гурыт профессиональнэ гъэсэныгъэ зилэ кадрэхэм ягъэхъазырын непэ мэхъанэшхо раты. Къэралыгъом иэкономикэ илъэныкыо пстэуми ахэр

ящыкIагъэх. Ащ дакIоу, купхэм якураторхэм, классхэм япашэхэу еджаплэхэм ащылажъэхэрэм афэдэу, егъэджэным имызакъоу, пуныгъэ =ю-

фымкыи пшъэдэклъыжьышхо ахы. Джы ахэм ахъщэ тедзэ кыызэралэкIэхъащтым мэхъанэшхо иI, — кыIуагъ Владислав Резник.

Къэралыгъо программэу «Гъэсэныгъэм ихэхъоныгъ» зыфилорэм ар кыдыхэлъытагъэу щыт. Мылкъур УФ-м и Правительствоэ илэпэчIэгъэнэ фонд кыхэхыгъ.

Мы Iофыгъом изэшIохын кыдыхэлъытагъэу Адыгеим ахъщэ тедзэу сомэ миллиони 3,6-м ехъу кыфатIупщыгъ. Ахъщэр шьолырыхэм атегощэгъэным Федеральнэ ЗэлукIэм икомиссие зыдырегъаштэм иуж мыщ фэдэ унашъо ышIыгъ УФ-м и Правительствоэ. АщкIэ Iофышхо ышIагъ Урысыем и Къэралыгъо Думэ идепутатэу, партиеу «Единэ Россием» иллыкIоу Владислав Резник.

Мы лъэныкыомкIэ УФ-м и Президентэу Владимир Путиным кыгъэуцугъэ пшъэрыл-

хэм ягъэцэкIэн мэхъанэшхо зэриIэр Адыгэ Республикэм и Лышхъэу КъумIыл Мурат кыыхигъэщызэ, ахъщэр зэрагъэфедэрэм пытагъэ хэлъэу лыплъэнхэу къафигъэпытагъ. Къэралыгъом ипашэ пшъэрылъэу къафишIыгъэм диштэу блэкIыгъэ илъэсым кышхэгъэжъагъэу гурыт еджаплэхэм классхэм япашэхэу Iоф ащызышIэхэрэм мазэ къэс сомэ мини 5 тедзэу араты. Мы илъэсым Владимир Путиным УФ-м и Федеральнэ ЗэлукIэ фигъэхъыгъэ Джэпсальэм кышхылауагъ ыкы пшъэрыл къафишIыгъ къэралыгъо ыкы муниципальнэ колледжхэм ыкы техникумхэм яеджэкIо купхэм якураторхэми мыщ фэдэ тынхэр алэкIагъэхъанхэу.

Лъэлъу тхыльхэр аштэнхэу рагъэжъагъ

УФ-м и Президентэу Владимир Путиным пшъэрылъэу кышIыгъэм тетэу гъэстыныпхъэ шхуантIэр ыпкIэ хэмылъэу унэ псэуплэхэм аращэлэным пае цыфхэм ялъэлъу тхыльхэр аштэнхэу Адыгеим щырагъэжъагъ.

«Газпром газораспределение Майкоп» зыфилорэ компаниер ары ахэр зыугъоихэрэр. Шьолыыр штабым кыызэрэщыхагъэщыгъэмкIэ, АР-м и Премьер-министрэу Геннадий Митрофановым шапхъэу мы Iофым пылхэр цыфхэм икыо алыгъэлэсынхэу муниципальнэ образованиехэм афигъэпытагъ. — Президентыр кIэщакIо зы-

фэхъугъэ Iофыгъом ишIуагъэкIэ участкэ мин 16 фэдизмэ гъэстыныпхъэ шхуантIэр зэрякIолэщтым имызакъоу, газ хъызмэтыр зэрэщытэу гъэкIэжъыгъэ хъушт. Цыфхэм лъэлъу тхыльхэр къатыхэрэм къапкырыкIыгъэу ар зэрафашэщтыр кыдылэытагъэу, Iофым хэлъыр икыо алыгъэлэсыгъэн фае, — кыIуагъ Правительствэм ипашэ.

Социальнэ газификацием узэрэхэлэжъэщтым шапхъэу пылхэр:

— физическэ лицэхэр ары нылэп мыщ кыхиубытэхэрэр;
— унэ псэуплэр, чIыгу Iахъыр е псэуалъэу цыфым ригъэжъагъэр ежъ зэриунаер

кызыушыхъатырэ тхыльыр Iэ-кIэлъын;

— гъэстыныпхъэ шхуантIэр бизнесым паеу щымытэу, иунэ хъызмэт зэрэщыгъэфедэщтыри кыушыхъатын;

— газрыкIуапIэу псэуплэр зэпызычырэм унэр пэблэгъэн фае.

Къуаджэм, селом е поселкэм пэблагъэу СНТ щытмэ, ащ игунапкэ нэс газрыкIуапIэр зынагъэсыщтыр.

Гъэстыныпхъэ шхуантIэр ыпкIэ хэмылъэу унэ псэуплэхэм ящэлэгъэным фэгъэхыгъэ программэм кыдыхэлъытагъэу газификациемкIэ ЗыкI портал агъэпсы. Ащ лъэлъу тхыльыр щыптын, нэмыкIэу ищыкIагъэр щызэбгъэшIэн, Iофхэр зэрэлъыкIуатэ-

хэрэм ущылыпплъэжъын плъэкIышт.

Джащ фэдэу фэлэ-фашIэхэм ягъэцэкIэнкIэ ЗыкI гупчэм уекIуапIэмэ хъушт. **Ащ иадрес: кьалэу Мыекыуапэ, урамэу Апшеронскэр, 4.** «Газпром газораспределение Майкоп» зыфилорэ компанием икыутамэу кыппэблагъэм зыфэгъэзэмэ Iэпылэгъу кыпфэхуштых.

Лъэлъу тхыльыр зэрэгъэпсыгъэщтыр интернет нэкIубгъоу adygaz.ru зыфилорэм ибгъотэшт, ащ ищыкIагъэр иптхэмэ, электроннэ почтэмкIэ бгъэхын плъэкIышт. **Адресыр: DGZ@adyggaz.ru**

Телефонэу упчIэхэм джэуапхэр кыызэраратыжъыштыр: 8-800-200-66-04.

Адыгеим икIэлэеджакIохэм сомэ миллион 565-м ехъу къафатIупщыгъ

КIэлэеджакIохэм ахъцэр алэклэгъэхьэгъэнымкIэ IофшIэныр Адыгеим игъом щаублагъ.

хэр) ыкIи ахэм якIэлэцIыкIухэр Урысыем игражданхэу щытхэ ыкIи Урысыем хэхьэрэ чIыплэм щыпсэхуэ зыхьукIэ ары ащ фэдэ зэтыгъо ахъцэр алэклэгъэхьанэу загъэнафэрэр.

Шъугу къэдгъэкIыжьын: Урысыем и Президентэу Владимир Путиным пшъэрыл къафишыгъ шышхьэлум и 16-м емыжэхэу, иплалэм къыпэу кIэлэеджакIохэм шышхьэлум и 2-м къыщегъэжьагъэу сомэ мин 10 зырыз алэклэгъэхьанэу.

Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм щылэм шышхьэлум и 2-м ехъулэу кIэлэцIыкIу 56526-мэ апае сомэ миллион 565-рэ мин 260-рэ къытIупщыгъ, ар ащ фэдэ ахъцэ аратыным ифитыныгъэ

зилэ кIэлэеджакIохэу агъэнэфагъэхэм япроцент 85-м ехъу. Ащ фэгъэхьыгъэу къытыгъ Урысые Федерацием ПенсиехэмкIэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм щылэм ипресскулыкIу. ЗэрагъэнэфагъэмкIэ, ахъцэр зэрэтын фаехэр къыкIэлъыкIохэрэр ары:

— ильэси 6-м къыщегъэжьагъэу ильэс 18-м нэс зыныбжь кIэлэцIыкIу пэпчъ (2021-рэ ильэсым Iоныгъом и 1-м шIомыкIэу зыныбжь ильэси 6 хъугъэ кIэлэцIыкIухэм ыкIи Указыр къызщыдэкIыштым тефэу

(бэдзэогъум и 2-м) зыныбжь ильэс 18 мыхъугъэхэм е ахэр зыплунэу зыштагъэхэм, опекунхэм) араты. Мыщ дэжьым къэлогъэн фае еджаплэм ар чIэсчIэмысым емылтыгъэу Iэклэгъэхьан зэрэфаер;

— сэкъатныгъэ зилэхэу ыкIи зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэу ильэс 18-м къыщегъэжьагъэу ильэс 23-м нэс зыныбжьхэу гъэсэнныгъэ зэрарагъэгъотырэ программэ шхьалэхэмкIэ еджэхэрэм е ахэм янэ-ятэхэм яз.

КIэлэцIыкIухэм янэ-ятэхэр (зыплунэу зыштагъэхэр, опекун-

АР-м и Парламент

IофшIэнхэр лъагъэкIотэщтых

ИльэситIукIэ узэклэлэбэжымэ, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм изэхэсыгъохэм ащыц цIыфым ипсауныгъэ лъэшэу зиягъэ езыгъэкIырэ уц шIоу амброзием игъэкIодын нахь чанэу дэлэжьэнхэу къызщилорэ джэпсальэу республикэ къэралыгъо ыкIи чIыплэ зыгъэлорышIэжьыплэ хэбзэ органхэм, зэкIэ цIыфхэм афэгъэзагъэр щаштэгъагъ.

Нэужым ар гъэцэклэгъэ зэрэхъурэм зыцагъэгъозэнэу Парламентым ипашэхэм муниципальнэ образованиехэр къакIухьагъэх, зэлукIэгъухэр ашыгъэх, Iофыгъохэм зэхэсыгъохэм ацатэгущылагъэх.

Гъэрэкло зэпахырэ узым зызериушъомбгъурэм ыпкъ къыкIыкIэ, мы IофшIэнхэр къызэтырагъэуцонхэ фаеу хъугъагъэ, ау мыгъэ джыри къыфагъэзэжьыгъ. Зэхэсыгъоу республикэ Парламентым шыкIуагъэр ары зыфэгъэхьыгъагъэр. Ащ и Тхьаматэу Владимир Нарожнэм Iофтхьабзэр зерицагъ.

АР-м мэкъумэщ хьызмэ-

тымкIэ, псауныгъэм икъэухъумэнкIэ иминистерствэхэм, «Россельхозцентрэм» и Къутамэу АР-м щылэм, Роспотребнадзорым АР-мкIэ и ГъэорышIаплэ, нэмыкIэу мы Iофым фэгъэзэгъэ къулыкIухэм ыкIи ведомствэхэм ялIыкIохэр ащ хэлэжьагъэх.

Амброзием игъэкIодын епхыгъэ Iофтхьабзэхэр муниципальнэ образованиехэм зэрачызэшIуахыхэрэм ыльэныкъокIэ Iофхэр нахьышIу зэрэхъугъэхэр зэхэсыгъом къыщыхагъэщыгъ. «Россельхозцентрэм» и Къутамэу АР-м щылэм ипашэ къызэрилуагъэмкIэ, гъэрэкло ащ

испециалистхэм лэжьыгъэ хьасэхэр къакIухьагъагъэх, амброзиер зымыгъэкIодыгъэхэм пшъэдэкIыжь зэрахьыштыр къызщилорэ тхылхэр афагъэхьыгъагъэх. Ащ ыуж чIыгулэжьхэм лэжьыгъэр зытырахыжьырэу уц шIоим зыкышчымыштэным пае ищыкIагъэр арашыллагъ. А IофшIэнхэм яшIуагъэ къэкIуагъ, мыгъэ амброзиеру шъофхэм къарыкIагъэр нахь макI.

— Зыпари мышIэгъахэу плонэу щытэп, ау игъом ыкIи икIоу мы лъэныкъомкIэ зипшъэрылхэр зымыгъэцэклэхэрэр джыри щылэх, псэуплэхэр, хьасэхэр къэпкIухьэхэмэ ар нафэ мэхъу, — къылуагъ республикэ Парламентым и Тхьаматэу Владимир Нарожнэм. — Коронавирусым цIыфхэр зэрафэлъэкIэу ебэных, ащ джыри мы уц шIоим зэрарэу къыхьырэу къыхэхъожьы.

Псауныгъэм икъэухъумэнкIэ Министертвэм илIыкIоу зэхэсыгъом хэлэжьагъэм къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, цIыфэу аллергие зилэм ар нахь лъэшы зыщыхъугъэ уахътэм коронавирусым пэшIуеклорэ прививкэр ышIы хъуштэп. Амброзиер джыдэдэм иуахът, ащ ыгъэсымаджэрэр бэ. Ахэм вакцинэр зыхалхьан алъэкIырэп.

Къэралыгъо Советым — Хасэм и Тхьаматэ игуадзэу Шъо-

Аскэр къызэгущыIэм амброзиер пэшIуеклорэ Iофтхьабзэхэр икIоу зэрэзэшIуамыхьхэрэм пае «Единэ Россием» и Шъолыыр общественнэ приемнэу еж зипашэм тхьаусыхэу цIыфхэм къырахьыллэрэр зэрэбэр къыхигъэщыгъ.

— Амброзиер игъом изымыупкIыхэрэм ахьышт пшъэдэкIыжьэу законом къыщыдэлытагъэхэм псэуплэ койхэм япашэхэр икIоу зэрачымыгуазэхэм иягъэ къэкIо, — къылуагъ ащ. — Тазырхэр макIэхэп, арышъ, законом фитыныгъэу къытыхэрэр агъэфедэхэмэ, уц шIоим игъэкIодын пымылпыр нахь макIэ зэрэхъуштыр нафэ. Муници-

пальнэ образованиехэр нахь чанэу мы Iофым пылхьанхэ фае, цIыфым ипсауныгъи, мэкъумэщ чIыгъэхэм иегъэшхо зэраригъэкIырэр зыщытэшъу-мыгъэгъупш.

Iофыгъоу джыри щылэхэм къапкъырыкIыхэзэ, уц шIоим пэшIуеклорэ Iофтхьабзэу Парламентым рыхьыжьагъэхэр лъагъэкIотэнхэу, муниципальнэ образованиехэм якъэкIухьан падзэжьынэу, джэпсальэу аштагъэр джыри зэ пашэхэм афагъэхьыжьынэу, зэпстэумэ икIоу ар алъыгъэлэсыгъэным фэшI къэбар жъугъэм иамалхэри къыхагъэлэжьэнхэу зэхэсыгъом щызэдаштагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

ГЪЭТЭРЭЗЫЖЬЫН

Бэдзэогъум и 24-м къыдэкIыгъэ гъэзетым ия 5-рэ нэ-кIубгъо ит статьяу «Адыгэ IорIуатэм иехьэкIошхуагъ» зы-филорэм хэукъоныгъэ фэхъугъ. «Ар псаоу къытхэтыгъэмэ ыныбжь ильэс 80 хъуштыгъэ» еIо, зэрэтхыгъэн фэагъэр «ильэс 85-рэ».

Адыгеим щыпсэухэрэм афэклорэ ДЖЭПСАЛЬ!

Ныбджэгъу лъапIэхэр!

Уз мэхъаджэм дунаир зэлъыкIугъэу зыщегIэты. Ащ упэуцужьыныш, ущы-теклонэу гъунэпкэ гъэнэфагъэ иIэн. А зэпахырэ узым игъунапкэ хэти ыпашхъэ ит, хэти ышхъэ кыуухъумэ-жъын фае! ШыкIэ закъоу хахыгъэр вакцинэр зыхыбгъэлъхъаныр ары! Зэ-

дедгъаитэу псынклэу ар зыхыдгъаль-хъэмэ, узым тытеклон тлэкIыцт!

Тэри, тилахыл-гупсэхэри, тызыхэт-хэри хъадэгъу узым щытэжъугъэу-хъумэх!

Псынклалэу вакцинэр зыхыжъугъальхъ!

**Адыгэ Республикэм
инахыжъхэм я Совет хэтхэр.**

COVID-19

ШЭУДЖЭН Инвер, усакIу:

— Бэдзэогъум и 28-м вакцинэм иятIонэрэ Iахъ зыхызгъэлъхъагъ. Прививкэ зызгъэшIыным лъапсэ фэхъугъэр непэ зэрэдунаеу гумэкIэу тызыхэтэр, зэпахырэ коронавирус узым бэхэр зэригъэсы-маджэхэрэр, цыфхэр ащ зэрилыкIыхэрэр ары. Сэ сянэ-сятэхэм сахэс. ЗэкIэ-ми ашIэ нэжъ-лужъхэм яиммунитет зэрэ-мыдэгъушхор. Сятэ бэшлагъэу гъой-щай, зыгорэкIэ сэ сымаджэ сыхъоу сянэ-сятэмэ узыр апызгъахъэмэ сIуи, екIопIа-кIэу щылэхэр зэкIэ кыдэслъыти, привив-кэ зызгъэшIыгъ. ЯтIонэрэмкIэ, творческэ цыфхэу сызэрэщытыр кызыдэплъытэкIэ, бэмэ уягупшысэ фаеу мэхъу. ГуцыIэм пае, Iофтхъэбзэ зэфэшхъафхэм сара-гъэблагъэ, сэри зэхыхъэхэр сэшIых, къэ-лэшхохэм сыкIоу кыхэкIы. Мы уахътэм справкэ уимылэу тыди уагъэкIощтэп. Ари ушхъагъоу щылэхэм ащыщ. Сэ симызакъоу, сяни, сши, илъэс 86-рэ зыныбжь сятэшымы вакцинэр зыхарагъэлъхъагъ. Укол ашIыгъэ чыплэр тIэкIу мэхъузы нахъ, нэмыкIэу зыпарэми сигъэгумэкIыгъэп. Сэгугъэ ишIуагъэ кытэкIынэу ыкIи узым тыпэшIуеклонэу.

Хэдзынхэр къэблагъэх

АР-м хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие ия 117-рэ зэхэсыгъо мы мафэхэм илагъ. Iофыгъо 15-мэ ащ ащытегушIагъэх, партие зэфэшхъафхэм къагъэлъэгъогъэ кандидатхэр агъэнэфагъэх. Зэхэсыгъор зэрицагъ АР-м хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу Сэмэгъу Нурбий.

Яенэрэ зэлугъэкIэгъумкIэ Урысые Федерацием и Федеральнэ ЗэлукIэ и Къэралыгъо Думэ Адыгэ РеспубликэмкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 1-м партияу КПРФ-м — Евгений Саловыр, ЛДПР-м Евгений Груниныр къагъэлъэгъуагъ, хэдзэкIо купым хэсхэм ахэм адырагъэштагъ.

Зы кандидатым итхъапэхэр мытэрэзэу кыхагъэ-щыгъ, мэфэ заулэкIэ ахэр ыгъэтэрэзыжъыхэмэ, икандидатурэ атхыщт.

АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутаты-нымкIэ МыекъуапэкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 12-м Иван Бормотовыр

кандидатэу къагъэлъэгъуагъ. Джащ фэдэу Шэуджэн районымкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 25-мкIэ Къэгъэзэжъ Муратрэ Амуре Азэматрэ. МыекъуапэкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 15-мкIэ Елена Москаленкэр, МыекъуапэкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу

N 16-мкIэ Владимир Тростенецкэр, Кошхъэблэ районымкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 4-мкIэ Шэуджэн Тимур, Джэджэ районымкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 2-мкIэ Ирина Викленкэр, Джэджэ районымкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 3-мкIэ Николай Калиткиныр, МыекъуапэкIэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 10-мкIэ Евгения Графовар кандидатэу къагъэлъэгъуагъэх.

Iофтхъабзэм нэмыкI Iо-фыгъохэм ащыхэплъагъэх, пшъэрыль гъэнэфагъэхэр агъэуцугъэх.

ДЕЛЭК-ЪО Анет.

ЕджэпIитIум апхырыкIырэ гъогур агъэцэкIэжъы

Лъапкэ проектэу «Щынэгъончъэ ыкIи шэпхъэшIухэм адиштэрэ гъогухэр» зыфилорэм игъэцэкIэн кыдыхэ-лпытагъэу республикэм икьэлэ шхъалэ иурамэу 8 Мартыр, урамэу Пионерскэм кыщыублагъэу Курганнэм нэс, агъэцэкIэжъынэу рагъэжъагъ.

Мы псэуалъэм изетегъэпсыхъан мэхъанэшхо иI, сыда плэмэ Мыекъуапэ игурыт еджаплэхэу N 7-м ыкIи N 13-м ар апэлулъ.

Гъогум телъ асфальтыр зэрэзэ-блахъуштым дакIоу, мы чыплэм нэ-мыкI IофшIэнхэри шагъэцэкIэнхэу зээгъыныгъэм кыдыхэлъытагъ.

Мы урамыр Мыекъуапэ имагист-ральнэ урам шхъалэхэу Пионерскэм, Пролетарскэм, Крестьянскэм яуалэ. СатыушIыплэ комплексэу «Пирамида» зыфилорэр урамхэу Пролетарскэмрэ 8 Мартырмэ язэхэкIыплэ дэжъ щыт. Джащ фэдэу мыщ социальнэ псэо-лъабэ шашIыгъ, арышъ, зээгъыны-гъэм кыдыхэлъытагъэу машинэхэр зыдагъэуцущтхэ чыплэхэм зэрэха-гъэхъоштым мэхъанэшхо иIэ мэхъу.

Фирмэу «БАК-строй» зыфилорэм бэдзэогъум ыгузэгъу кыщегъэжъа-

гъэу гъогум изегъэушъомбгъун фы-тегъэпсыхъэгъэ IофшIэнхэр регъэ-кIокIых. Гухэлъэу ялэмкIэ шышхъэ-лум, лъэсрыкIо зэпырыкIыплэхэм якIоллэрэ гъогухэр зэтырагъэпсы-хъащтых, асфальт атыралъхъащт, нэмыкI IофшIэнхэр зэхашъэщтых. ИлъэсыкIэ еджэгъум ехъулэу проек-тым игъэцэкIэн аухынэу агъэнафэ.

Организацием псэолъэшI Iоф-шIэнхэр зэрэзэхыщэхэрэм аналэ тет МКУ-у «Благоустройство» зыфилорэм испециалистхэм.

Непэрэ мафэм ехъулэу гъогухэм язетегъэпсыхъан, ягъэцэкIэжъын ыкIи ягъэкIэжъын епхыгъэ IофшIэнхэр республикэм ичIыплэ зэфэшхъафхэм ащэкIох. Лъапкэ проектым кыды-хэлъытэгъэ пшъэрыльхэр анахъ ча-нэу зэшIозыхэр шъолпырхэм Адыге-ир ащыщ.

Іэнэ хъураер

Я XX-рэ лІэшІэгъум ицІыфышхуагъ

Бэдзэогъум и 29-м гуманитар ушэтынхэмкІэ Адыгэ республикэ институтэу Т. КІэрацэм ыцІэ зыхьырэм зэІашІэрэ шІэныгэлэжъ-физикэу, общественнэ ІофышІэшхоу, фитыныгэм иухъумакоу, гупшысэко-шыпкыалоу Андрей Дмитриевич Сахаровыр кызыхъугъэр ильэси 100 зэрэхъугэм фэгъэхыгъэ апэрэ Іэнэ хъураер шылагъ. Ар зыгъэхъазырыгъэр ыкІи зэхэзыщагъэр тарихъ шІэныгэхэмкІэ докторэу, отделым ипащэу Ацумыжъ Казбек.

Іофтхъабзэм хэлэжъагъэх институтым иІофышІэхэр, АКЪУ-м икІлэлэгаджэу, шІэныгэлэжъэу Нэджыко Схъатбый, Мыекопэ къралыгъо технологическэ университетым иІофышІэу Н. Н. Старковыр, нэмыкІхэри.

Іэнэ хъураер кызыІуихыгъ Ацумыжъ Казбек. Ащ кызэриІуагъэмкІэ, Іэнэ хъураер зэхэцэгъэныр кызыпкырыкІыгъэр ильэситІукІэ узэклІэбэжъмэ Урысыем и Президентэу В. В. Путиным зэІашІэрэ шІэныгэлэжъэу, академикэу, акъылышхорэ кърарырэ зыкълыгъэ А. Д. Сахаровыр ильэси 100 зэрэхъурэр зэфэдэклэ Урысыем ыкІи ащ хэхъэрэ шьолырхэм зэрифэшъуашэу ащыхгъэунэфыкІыгъэным зэрэклІгъэтхыгъэр ары. Ащ елытыгъэу мэфэклІ пІалъэм ехъулІэу Іэнэ хъураер 4 хъоу зэрагъэхъазырыгъэр, 2-р зэхэтэу непэ зэрашІырэр кыІуагъ. Институтым идиректор игуадзэу, филологие шІэныгэхэмкІэ докторэу Биданэкъо Марзият гушыІэр зыретым, игуапэу мэфэклІ зэхэхъэм хэлэжъэхэрэм ар кыафэгъушІуагъ, пандемием ыпкыкыкІэу бэшлагъэу зэхэмыхъажыштыгъэхэми, Хэгъэгум, цыфІлэпкыым апае мыпшыжъэу Іофышхо зылэжыгъэ шІэныгэлэжъ гъэшІэгъонэу, зишІэныгъэклі, зицІыфыгъэ къраркІи зыпшэ ыкІонэу шымыт Андрей Сахаровыр кызыхъугъэр ильэси 100 зэрэхъугъэр, ащ фэгъэхыгъэу кызырэгъушІэцтхэр, хэти иепплыкІэ кыІон зэрилэжъыштыр агу кыгъэкІыжыгъэх. Ащ ыужым Марзият кыІотыкІынеу «А. Д. Сахаров – гуманист, ученый, гражданин» зыфилорэр кыІышІыгъ. Ащ Сахаровым икъэхъукІэ, иеджакІэ, кыдэхъугъэр ыкІи ыгукІэ Іофышхоу ылэжыгъэм рицэхэу, ышлагъэмкІэ зэрэклІгъожыгъэр, цыфІлэпкыым утынышхо кыодыер арымырэу, аджал мыгъуаер ядернэ Іашэм кызырэфихыштыр зехишІэпагъэу, цыфым ифитыныгъэхэм яухъумэнкІэ, якъызэтегъэнэнкІэ Іофышхо зэрилэжыгъэр кыІотагъ.

Андрей Сахаровыр жьоныгуа-клэм и 21-м, 1921-рэ ильэсым Москва кыышхыгъ. Ятэу Дмитрий зэІашІэрэ адвокатыгъ, музыкальнэ снаушхыгъ ин хэлыгъ, музыкальнэ ыкІи физикэ-математическэ гъэсэныгъэ зэригъэгъотыгъагъ. Москва иапшъэрэ еджапІэхэм физикэмкІэ ащыригъаджэщтыгъэх. Педа-

гогическэ институтэу В. И. Лениным ыцІэ зыхъэу Москва дэтым ипрофессорыгъ, физикэмкІэ тхыльхэр кыдигъэкІыгъэх. КІалэм янэу Екатеринэ урым лъэпкыгъ, дзэкълуыкышІэ унагъо кыхъухъэгъагъ. Ащ Москва дворянскэ институтым гъэсэныгъэ цызэригъэгъотыгъагъ ыкІи гимнастикэр ильэс зауІэм еджэпІэ заведением ащыщ шаригъэхыштыгъ. Андрей ынэгъу имызакъоу, ишэнкІи янэ фэдагъ – зыфырикъужын ылъэкІыштыгъ ыкІи дымыІу-Іупытагъ.

КІалэм игупшысэ зэтеуцонымкІэ анахъ зишІуагъэ къэкІыгъэр зыщыпсэуштыгъэхэ унэм зэфыштыкІэу шырялагъэр ары. Коммунальнэ унэшхоу зырысыгъэхэм чІэсыгъэм янахыбэр зэІахылыгъ. Унэм шэн-хэбзэ пытэхэр унэгъошхо пытэм фэдэу ильыгъэх, зыр зым фэсакъыжъэу, зэдэлэжъхэу, Іахылыныгъэ зэфыштыкІэ зэфырылагъ. Мы уахътэр ары литературэм ыкІи наукэм фэцэныгъэу афыриІэр зызэхышІагъэр.

Ільэс 12 охъуфэ кІалэр унэм исыгъ, физикэр, математикэр ятэ ригъашІэщтыгъ. Я 7-рэ классым ихъэгъагъ еджапІэм зэкІом. Джарэу ны-тыхэм акъо советскэ обществэм ижъалымыгъэ рамыгъашІэ ашІоигъуагъ. Мы уахътэм Сахаровым А. С. Пушкиным ипоэзие лъэшэу зыфизикъудыгъагъ. Я 10-рэ классым зынэсым, кІалэм математикэр ыгъэ-тІылы, физикэм пыхъагъ. Ятэ лъэшэу физикэм пылыгъ, кІа-

лэри ащ ильагъо рыкІуагъ. Московскэ университетым физикэмкІэ ифакультет чІэхъэ, ау зэошхор кызыежъэм, университетыр Ашхабад агъэкочыгъагъ. 1941-рэ ильэсым Сахаровым военнэ заводэу Ульяновскэ дэтым Іоф шышІагъ, 1944-рэ ильэсым ыкІэм СССР-м шІэныгъэхэмкІэ иакадемие физикэмкІэ иинститут иаспирантурэ заочнэу чІэхъэ, етІанэ – 1945-рэ ильэсым ыублапІэ очнэу еджэ мэхъу. А. Д. Сахаровым научнэ Іэшъхъэтэу іагъэр шІэныгъэлэжъныбжыкІэу Игорь Евгеньевич Тамм. Ільэсищ ащ тешІагъэу Сахаровым кандидат диссертациер кыІухъумагъ. И. Е. Тамм игъоу зэрилэжъугъэу, темэу «Ядернэ кІуачІэхэм ятеорий» зыфилорэм Іоф дишІэныр ригъэжъагъ. 1948-рэ ильэсым Андрей Сахаровыр шІэныгъэлэжъ купэу термоядернэ Іашэр зэзыгъашІэу Курчатовыр зипэцагъэм хагъэхъагъ, лым псынкІэу гу лытагъ наукэм гений кызырэхэхъагъэм.

1953-рэ ильэсым водород бомбэр апэрэу заушэтым, А. Сахаровыр ильэс 32-рэ ыныбжъэу академик хъугъэ, Сталинскэ премием илауреат ыкІи Социалистическэ ІофшІакІэм и ЛыхъужыцІэр кыфагъэшъошагъ. Иапэрэ премиекІэ кІэлэ-цІыкІу ІыгъыпІэшхо ашІынэу ахъщэр аритыгъагъ. Сахаровыр ядернэ бомбэхэу 1953-рэ, 1955-рэ ильэсхэм кыагъэуагъэхэм яшІын ишыпкыэу хэлэжъагъэхэм ащыштыгъ. Мы охътэ дэдэм шІэ-

ныгъэлэжъым термоядернэ синтезыр зэрэушэтыштыр зэрегъашІэ ыкІи ядернэ Іашэм шынгъошхоу цыфІлэпкыымкІэ епхыгъэри я 50-рэ ильэсхэм лъэшэу зэхышІагъ, идунэеоплыкІи зэблхыгъ, общественнэ Іофышхоу мы Іашэм пэшІуекІорэр чанэу ыгъэцэклэагъ. 1958-рэ ильэсым А. Д. Сахаровым иста-тыя инитІу ядернэ кыгъэонхэм цыфым ипсауныгъэ яягъэ зэрэклырэр кыащІуагъ.

Ядернэ Іашэм дунаир рижыкІын зэрилэжыштыр шІэныгъэлэжъым шъхъихыгъэ кыІышІыгъ. 1961-рэ ильэсым, чъэпыогъум и 30-м «Царь-бомбэу» кыагъэуагъэм ащ фэдэ зэфэхысыжыыр кыпкырыкІыгъ. Ежъ Іашэм ишІын хэлэжъагъэми, ащ хъазабэу кыхыын ылъэкІыштыр кызыгурэІом, зыфэежъ шымыІэу, чанэу мы Іашэр шыгъэзыегъэн зэрэфаер тыдэклі кышІиІоштыгъ. Мы Іофым имызакъоу, лажы-хъакы зымыІэу агъэпшынэхэрэр шъхъафит шыжыгъэнхэм Сахаровыр кыфэдэжэ, 1968-рэ ильэсым тхыІэу «Размышления о прогрессе, мирном сосуществовании и интеллектуальной свободе» ытхыгъ, ІэклІб кърал прессэм ар кыыхиутыгъ. Сахаровыр ІофшІэным кыІуагъэкІыгъ, 1970-рэ ильэсым щегъэжъагъэу имафэ пэпчэ цыфым ифитыныгъэ фэбэнэгъэным ыкІи кызухъумэгъэным афэгъэзэгъагъ. УкІыр тыхыгъэн фаеу елытэ, цыфым ифитыныгъэхэмкІэ Московскэ комитетым икІэщакІохэм

ащыщ мэхъу. 1975-рэ ильэсым мамырныгъэмкІэ Іофышхоу ылэжъырэм пае Нобелевскэ шІухъафтын кыратыгъ. ЯтІонэрэ ишъхъэгъусэу Елена Боннэр лым илекцијеу «Мир. Прогресс. Права человека» зыфилорэм кьеджагъ, ащ Сахаровым нафэу кышыхыгъэщыгъ гупшысэ шъхъа-ищыр пытэу зэрэзэпхыгъэхэр. Афганистан советскэ дзэклІлхэр зэрэрагъэхъагъэхэр 1979-м ыумысыгъ.

Шылэ мазэм и 8-м, 1980-рэ ильэсым А. Д. Сахаровым иеплЫкІэхэм япхыгъэу СССР-м иправительственнэ наградэхэр ыкІи академикыцІэр: Лениным иорден, Социалистическэ ІофшІакІэм и ЛыхъужыцІи 3-р, Ленинскэ къралыгъо премиери тырахыгъэх, Сахаровыр плъэни кІони фимытэу, ишъхъэгъусэ игъусэу кыалэу Горкэм шагъэ-тысыгъ, чэщІи мафи ренэу КГБ-р лыпллэщтыгъ, щэгъогогъо зэрэнэкІыштыр аригъэшІагъ, мэфі 178-рэ джащ фэдэу мышхэу ыкыудыигъ.

Тыгъэгъазэм, 1986-рэ ильэсым М. С. Горбачевым иунашъокІэ Сахаровыр Москва кыащэжыгъ. Наградэхэр кыратыжыкы, ау ежым ахэр щегъэзы-ех, «кърар зІлэ хъапсэдэсхэр» кычІатІупшыжынхэм кІэдэу.

1988-рэ ильэсым Сахаровыр обществэу «Мемориал» зыфилорэм итхъаматэу хадзыгъ. СССР-м инароднэ депутатэу агъэнафэ. «Союз Советских Республик Европы и Азии» зыфилорэ Конституцием ипроект зэхегъэуцо, ау ар аштэнэу игъо имыфагъэхэу идунай Сахаровым ыхъожыгъ. 1989-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 14-м ар Москва щыІагъ.

Іэнэ хъураем ятІонэрэ кыІотыкІынеу «А. Д. Сахаров и борьба за открытость советского общества» зыфилорэр тарихъ шІэныгъэлэжъэу Ацумыжъ Казбек кышІишІыгъ. Іофтхъабзэм яшІошІхэр кышІаІуагъэх Адыгэ къралыгъо университетым итарихълэжъэу С. Нэджыкъом, Мыекопэ къралыгъо технологическэ университетым иІофышІэу Н. Старковым, нэмыкІхэми. Гуманитар ушэтынхэмкІэ Адыгэ республикэ институтым джыри А. Д. Сахаровым итворчествэ, игупшысэхэм афэгъэхыгъэу Іэнэ хъурэитІу щыкІонэу рахъухъэ.

**МАМЫРЫКЪО
Нуриет.**

Цыфымрэ гъашIэмрэ

Дэкло-бзэкло философ

Дунаим цызэлъашIэрэ сурэтышI дэкло-бзаклоу, философскэ гупшысэ лъэпкъ шъуашэм клоцызылхыагъэу, цыф дэгъу дэдэу, учылэмэ, ульэпкъмэ урыгушхонэу щыт Стлашъу Юрэ Махьмудэ ыкхор кызыхъугъэр илъэс 90-рэ мэхъу.

Кавказыр дунаим тет цыф пстэуми зэрашIэрэр яхъымэ шхъэкIэфэныгъэу апагъохырэр ары. Тэрэз! Кавказым ис цыф лъэпкъмэ ар яплукIэ амалэу щыт. Зы илъэс е зы маф нэмыIэми оц нахы нахъыжым укызырэдеклокыштым ишэпхъэ гъэнэфагъэхэр мыхыгъэ хабзэу щыIэх.

Ауми, илъэс пчъагъэу цыфым ыгъэшагъэм елътыгъэ фэдэп мэхъанэу, уасэу ащ фашIырэр. Сэ сишIошIукIэ, илъэс пчъагъэм елътыгъэп цыфым илушгъэ, ыгу кыидеIэу къэзыуцухъэрэ дунаим, цыфмэ афыштыныр. Сыд адэ цыфыр анахъэу зыфагъэлъапIэрэр? Ащ уасэ зыкIыфашIырэр сыд ыныбжымы, иамал кыизэрихъэу, цыф кыизэрыкло гъэшIэгъонэу, дахэу плугъэу, цыфхэр шIу ылъэгъоу щытымэ ары. Мыщ фэдэ шэн зыхэлъ цыфхэр, гъашIэм кыизэригъэунафырэмкIэ, гушылэры-ехэп, ау квалорэ пстэури ашIэрэ купыри цыфмэ агу етIысхъэх, раубытэ.

Ахэм зэу ащыщ непэ сыкыизтегушылэ сшIоигъо цыф кыизэрыкло дэдэу, илэшагъэхэмкIэ дунаим цызэлъашIэу, дэкло-бзэкло хьалэмэтэу, философэу, Гъобэжъуае кызыхъугъэ Стлашъу Юрэ.

ШушIагъэм икъежъапI

Ащ мырэуштэу ылоу сырихылагъ: «ШъулъэкIымэ, шуагъэ къэзыгъын Iофыгъохэр шъушIэх. Ащ фэди 100 пчъагъэу кышъу-фигъэзэжышIт. Сэ шэны сфэхъугъ — непэ зы дэгъугъэ горэ сымышIэмэ, а мафэр сэркIэ пкIэнчъэу кIуагъэу. Джауштэу тIлунхэ фае тиныбжыкIэхэр! Джащыгъум дунаим тетыштых мамырныгъи, зэгурыложныгъи, щэлэныгъи. Сыд ащ нахъэу цыф цыкIум ишыкIагъэр? Икъушт зоохэм тызэраухыгъэр. Икъушт цыфышхъэу ахэм ахэклодагъэр. Чыгхэр дгъэтIысхъэхэу, сабыйхэр къэдгъэхъоу, унэхэр тшIыхэмэ — нахыпэм зэрэщытыгъэм фэдэу урамхэм, чылэхэм, къутыркхэм тащызэ-лукIэмэ тIон тлэкIынэу «Мамыр щыIагъэ уерэI». Джащыгъум тыщылэшт тызэныбджэгъоу, тызэгурыложъэу, щэлагъэ тилэу. Кавказым имызакъоу, Урысы-ешхоми, зэрэдунаеуи. Арышъ, сэ насыпышIоу зысэлъытэжы!» Юрэ дэмыгъэштэн плъэкIырэп!

Стлашъум ифилософскэ гупшысэхэр чыжъэу зэрэнэсыхэрэр кыуагъашIэ мыщ фэдэ игушылэмэ: «Дунаеу тызытетыр къухъэ инышхом фэд. Ащ къэхъуштым паплъэхэу дунаим тет цыф пстэури ис. Тэ щэлэныгъэ зидгъэлэн фае зэкIэми, нэбгырэ пэпч. Шхъэклафэ афэтшын, мэхъанэ яттын фае нэмыкI цыф лъэпкъмэ якуль-

турэ, яцIыф зэхэтыкIэ, яхабзэ. Тыдэлон ыкIи тядэлун тлэкIынэу зыдгъэсэн фае. Цыфэу творчествэм пылтым уахътэ илэпмышIо-мышIхэм, заом ягупшысэ-нэу. Ар зылыхъурэр цыфмэ шуагъэ кыизэрафыхышIтыр ары».

Ащ фэдиз зилушыгъэу, акылышIу зилэр 1931-рэ илъэсым Iоныгъом и 28-м адыгэ къоджэжымэ ахалытэрэ Гъобэжъуае кызыхъугъ. ЩытхъуцIэу, бгъэхалхъэу илэхэр къэпчыгъуай. Ау зэкIэмэ апэ ышIырэр медалэу «Адыгеим и Щытхъу-зехъ» зыфилорэр ары. «Адыгэ лъэпкъыр ары сэ сызфышылэри,

Цыфэу илэшагъэхэр зыльэгъухэрэм гурышэ-гупшысэ куухэр агу кыщегъэушых, щылэныгъэр икъоу зэхарегъашIэ.

спсэ пызгъэтырэри», — elo Юрэ. Юрэ илэшагъэхэр илъэс пчъагъэм адыгэ лъэпкъым, дунаим тет цыфхэм ятарихъ, яфольклор, якультурэ, яхабзэхэм гуфаллэу зэралпылплагъэм кыпкырыкыгъэх. Илъэс зэкIэлъыкIохэм ышIыгъэ шъуашэр бэдэд. ЗэкIэми ацIэ къэсымыIоми, зыгорэхэр шъугу къэзгъэкIыжыных.

Лъэпкъ шъуашэм Iоф дишIэнэу 1981-рэ илъэсым фежъагъ. «Тыргъэаом ишъуашэ» 1989-рэ илъэсым аригъэлъэгъугъ. 1991-рэ илъэсым ащ кыкIэлъыкIуагъ «Гекатей ишъуашэ». Ахэм ауж Адыгэ Республикэм ишъошэ джанэ 1994-рэ илъэсым ышIыгъ. 1995-рэ илъэсым — «ТекIоныгъэм исаугъэт», 1996-рэ илъэсым — «Кавказым итыгъэ игумэкIыгъохэр», «Гъобэжъоу

амазонкэхэр». Дэпкъым пыплъэми хъунэу, дахэу гъэкIэрэклагъэу «Мамыр щыIагъэ уерэI!» зыфилорэр 1999-рэ илъэсым ышIыгъ. Тыргъэаомрэ Гекатейрэ яшъуашэхэм атехыгъэ къэшъо дахэ лъэпкъ ансамблэу «Налмэсым» Къулэ Амэрбий щигъэуцугъ.

Ащ ыуж Америкэм ис адыгэхэм рагъэблагъи мэзищэ къэтыгъ, адыгэ ансамблэу ялэр лъэпкъ шъуашэкIэ фэпэгъэным илахышIу хишIыхъагъ. Цыфэу еплъыгъэхэм тырагъэгъушIухъагъ IофшIэныр лыгъэкIотэнэу. Джащыгу кышIыкыгъ итворчествэкIэ лъэпкъым икультурэ, еж адыгэхэм апыл хышIэр кырилотыкIынэу.

«ШъошIа ащ зэдзэклакIоу щысилагъэр? Иорданием иулэ-шыгъэ кIуачIэхэм ягенералэу,

Кавказ заом хэлэжъагъэм ипхъорэльф, адыгэ иорданхэм яланэу сызыпэсыгъэм генерал 18 пэсыгъ — ахэри зэкIэ а Кавказ заом хэлэжъагъэмэ япхъорэльфыгъэх. ЗэкIэри адыгэх!» — къелотэжы Юрэ.

Стлашъум илэшагъэмэ, анахъэу адыгэ лъэпкъ шъуашэм, апэу къахъырэр ар зие цыф лъэпкъым гъогоу кыкIугъэр ары. БлэкIыгъэри непэрэ мафэри зэпигъащэхэзэ, философскэ гупшысэ ахилхъэзэ Юрэ егъэфедэх.

Дэкло-бзэкло философым тхъамыкIэгъошхоу лъэпкъым къэхъулагъэхэм зэцагъэкъон амылэкIыгъэ культурэр, хабзэр, идунэететыкIэ, идунээеплъыкIэ къагъэлагъо.

Цыфэу илэшагъэхэр зыльэгъухэрэм гурышэ-гупшысэ ку-

ухэр агу кыщегъэушых, щылэныгъэр икъоу зэхарегъашIэ.

Къэгъэлъэгъон пчъагъэмэ Стлашъу Юрэ саригъэблагъэуи е сэ сыклоуи хъугъэш, еслъэгъулагъэр зы — мэкъэ шъэбэ рэхъаткIэ теубытагъэ хэлъэу илэшагъэмэ яхышIэ цыфмэ къафелуатэ. ПшIош мэхъу илэшагъэхэр зэкIэ лъэпкъ щылэныгъэм, дунаеу тызыхэтым игупшысэхэм кыизэрахэкIыгъэхэр. Илъэс 80 Юрэ зэхъум Iанэу тызпигъэсыгъэм зы Iыи горэ къахэтэджыкIэ Юрэ кырилуагъ: «Оц сыфэдагъэмэ, мы IэшIэгъэ купыр зэкIэ (ащыгъум зыдигъэ-тылтын илагъэп) зэхэзгъэзы-хъани сщэни, щылэкIэ дэгъуи силэни». КыпыпIтхыхъанэу, кыфепIонэу бэдэд Юрэ ифэ-шъуашэр. Ау сэ нахъ тэрэзэу спытэрэр зэлъашIэрэ тхаклоу, усаклоу, джы кыитхэмытыж Мэхъош Руслъан Стлашъу Юрэ ехылагъэу 1993-рэ илъэсым итхылэу «Гугъэ лъагэм» кыдигъэхъагъэм сурэтышI, моделер-философым ищылэныгъэ гъогу дэгъоу кыитхыгъэш, ар лъэпкъ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» инэклубгъомэ арылпэгъуагъэмэ дэгъу дэдагъ.

Юрэ икъэбар зы гъэзет нэклубгъокIэ пфэухыштэп, зы усэкли кыпфилотыкIыштэп. Шуагъэу пылыр бэдэд сиунэ-къош-сшынахыж. Кызыхъугъэ мафэм пае кыфэгъушIоштхэм кыфалощтым зэкIэ адэзгъаштэ-зэ, сэри Юрэ сыфэгъушIо сшIо-игъу:

Бгъэшагъэ о непэ илъэсхэу пшIибгъу —

БгъэшIэщтым елътыгъэмэ, ар зи арыхэп!

ПшIи 9-р шъэп, шъэм нахы-би огъашI.

ГъэшIэ кIыхъэ уилэу, псауныгъэр чыгъэежъ пытэу,

Iофшагъэу уилэр, гъэхъагъэу пшIыгъэр

Лъэпкъми, Урысыеми, мо дунаишхоми

Щэч хэмылтыжъэу зэлъашIэ хъугъэш:

Аферым, Юр, аферым отэлэ!

ОшIэ о плуапхъэри, ошIэ гушIуаки,

Ахэм къащымыкIэу бэдэдэ огъашI!

Цыфыр тIо къэхъурэп, зэш кыизэрэхъурэр,

УишIулагъэ лъэпсэ пытэ ыдзыгъэу

Мо дунаишхом щыогъашI бэдэдэ!

Гъотыр хъоуе, хыхъор бэдэ-дэу,

Укъауцухъагъэу къорэльф-пхъорэльфмэ —

Утерэт, Юр, мо дунаишхом!

Лъэпкъэу угуи упси зэптырэм

Иошъо чIэгъ мыкIосэжыи машIоу

Укъэжыоу уцэрэI егъашIэм!

СТЛАШЪУ Майор.
IофшIэным иветеран.

Лъэуж дахэ кыыгъэнагъ

Нэмытэкъо Кемаль Къадыр ыкьом фэгъэхьыгъэ ситхыгъэ мы ильэсым жьоныгуагъэм и 7-м гъэзетым кыыхагъ. Шьугу къэгъэкыжыны, Хэгъэгу зэошхом ильэхъан Нэмытэкъо Кемаль лыблэнагъэ кызыхыгъафэзэ нэмыц техагъэм

апэуцужыгъ, къулыкъур щытху хэлъэу зэрехыгъэм фэшл бгъэхалъхьэхэр мымакълэу кыфагъэшъошагъэх. Кемаль щылыгъэм лъэуж дахэ цыпхырыщызэ гъэшлэ кыхьэ кыгъэшлагъ, непэ цыфхэм ар шуклэ агу къэкыжы.

Кемаль йофшлэным ыльэныкьоклэ гъэхьагъэу илэхэм, клэлэгъаджэу, шлэныгъэлэжъэу зэрэщытыгъэм афэгъэхьыгъэ тхыгъэ джы непэ кыхэтэу.

Хэгъэгу зэошхор заухым, Кемаль ищылэныгъэ дзэ къулыкъум рипхынэу фэягъ. 1946-рз ильэсым Ленинград дэтыгъэ Краснознаменнэ инженернэ-техническэ училищым клэхьагъ. Ау заом тыркъоу кытыришагъэм кыыхэкыклэ офицер хъунымклэ мурадэу илагъэр кыдэхьугъэп, 1947-рз ильэсым ипсауныгъэ изытет елытыгъэу училищым кычлэкыжыгъ.

А ильэс дэдэм Ростов дэт къэралыгъо университетым члахы, 1951-рз ильэсым физик сэнэхьатыр илэу кыухыгъ. Нэужым Харьков дэтыгъэ электромеханическэ заводым инженер-рентгенологэу йоф щилэнэу агъагло. Мы заводым ищытху чыжъэу лугъэу, анахь зэлъашлэхэрэм ащыщыгъ. Ищытху аригъалозэ инженерым кыщегъэжъагъэу лабораториэм ипашэу ильэс пчъагъэхэм йоф ышлагъ.

1959-рз ильэсым Кемаль йофшлэкло купым хэтэу электромеханическэ за-

водым йофшлэнымклэ ушэтынэу шызэхашагъэхэм ахэлажъэ. Ащ ыуж физикэ-техническэ лабораториэм, етланэ институтым иотдел япашэу агъэнафэ.

Нэмытэкъо Кемаль зэлъашлэрэ шлэныгъэлэжъэу, инженер сэнэуцэу ыкли къэугупшысаглоу, апшэрэ еджаплэм иклэлэгъаджэу Украинэм ыкли йэкълэб къэралхэм ащызэлъашлэщыгъ. Кемаль хэутыгъэ йофшлэгъэ 300-мэ яавтор, ащ нэмыклэу тхылъ 25-рз ыкли брошюрэхэр кыдигъэкыгъэх. Ежъ кыугупшысы ищылэныгъэм цигъэфедатгъэр 500-м клэхьэ. Ар япашэу кандидатскэ ыкли докторскэ диссертацие 60-м ехъу къагъэшъыпкъэжыгъ.

Йоф зэришлэгъэ уахтэм ильэс 30-м ехъурэ шлэныгъэлэжъэхэм яхэушъафыкыгъэ совет хэтэгъ, ильэси 10-рз а советым пэцэныгъэ дызэрехьагъ. Украинэм и ВАК СССР-м иапэрэ Всесоюзнэ зэхэхьэу шыкълэуагъэм зэлъашлэрэ шлэныгъэлэжъэхэм ахэтэу Москвскэ энергетическэ институтым ишлэныгъэлэжъэ совет ыцлэклэ хэлэжъагъ.

Электрораппаратхэмклэ институтым йоф щилэзэ, профессорэу Нэмытэкъо Кемаль йэкълэб къэралхэм зэлхыныгъэ адырилэу научнэ-техническэ программэм игъэхьазырын хэлажъэ. Кемаль научнэ программэхэм пэцэныгъэ адызэрехьэ, дунэе зэхэхьэхэм лыкълэу ахэлажъэ.

Ильэс зэкълэпыкълэхэм электрофизикэм, электротехнологиехэм, электроаппаратхэм, светотехникэм альэныкьоклэ научнэ йофшлэгъэ пчъагъэхэм адэлэжъагъ. Инженернэ наукэм илахьышхо хишлыхьагъ.

К. Нэмытэкъор творческэ цыфэу зэрэщытым нэмыклэу научнэ, общественнэ йофшлэнышхо ыгъэцэклагъ. Научнэ-техническэ обществэм иакадемие ыкли иассоциацие ахэтэгъ, научнэ семинархэм япэшагъ.

Кемаль Къадыр ыкьом щытху зыпыл йофшлэгъэшхо кыычинагъ. Къэугупшысаглоу ыкли Украинэм научнэ клэлэгъэджэ йофшлэхэм яеджаплэ ыгъэлэпыгъэу ары цыфхэм агу кызызэринэжыгъэр.

Наукэм илахьышхо зэрэхышыхьагъэм фэшл медальхэр ыкли щытху тхылъхэр мымакълэу кыфагъэшъошагъэх. Ахэм ащыщых А.Н. Подгорнэм ыцлэ зыхьырэ дышъэ медалэу «За выдающийся вклад в развитие науки, техники, инженерного дела», медалэу «Защитник Отечества» зыфилохэрэр, нэмыкълэбэхэри.

Кемаль ищылэныгъэ гогу зы тхыгъэклэ, тлуклэ кыплотыкълэныкълэу пльэкышхэп. Тапэкли ащ ышъхьэ кырыкълэуагъэм, ищылэклэ-псэуагъэм, студент ныбжыкълэхэм плуныгъэ-гъэсэнэгъэ йофэу адызэрехьагъэм шъуащыдгъэгъозэщт.

ПЭНЭШЪУ Алы.

Гъэзетеджэхэм къатхыхэрэр Итхыгъэхэр плуныгъэм кыыфэдджэх

Сыгу кызыделэу, сигъатхьэу, гупшысэ, гушъхьэгомылэ йэшл хэсхэу седжагъ бэдзэогъум и 7-м тиклэсэ лъэпкъ гъэзетэу «Адыгмак» Мамырыкьо Нуриет итхыгъэу шлу тлэгъоу, шыпкъэныгъэр зилэшэ усаглоу, тхаклоу, сурэтышлэу, зэкълэми ялэашъхьэ зыуллэжырэ цыф кызырыкълэу, адыгагъэм рыгъозэрэ Хъурмэ Хъусен фэгъэхьыгъэм.

Сыгушлуагъ ыкли тлэклиу сыгу цыкълэу кыышыгъ: зэмклэ – Хъусен ильэс 75-рз хъугъэ, мэшэлахь! Адрэмклэ – Хъусен ильэс 75-рз хъугъэуи?

Сиужышъхьэм теубытагъэ хэлъэу къэслон слъэкышхэ – 1966-рз ильэсым ибжыхьэ кыщегъэжъагъэу Хъусенрэ сэрэрэ тызэрэшлэш, джащ фэдызым тизэфыщытыклэмэ шлоий, сэлаци къадэхьагъэп, ренэу тынэгъу зэфыхыгъ. Тхылъ пчъагъэу кыдыгъэкыгъэм тетхэгъэ лшыгъэхэр ялэхэу кыситыгъэхэу симэкълэе къагъэдахэ, къагъэбай. Хъусен щылэныгъэм кыфигъэуцурэ упчлэхэр сыдыгъокли зэфагъэм, шыпкъэныгъэм тетэу зэшлуихыну хъазырыгъ. Къын маклэп ыльэгъугъэри. Игухабохэр, анахьэу игукъаохэр, бэп зэрилощыгъэр. Сэ ахэм сызэрахэтэгъэм сегъэгъушолжы.

Бэмэ тарыгушылэщыгъ, Хъусен ынэгъу ренэу зы гупшысэ горэ клэлэ, ренэу зыгорэм егъэгумэклы. Бэ зыльэгъугъэ, бэ зыщэгъыгъэ цыфэу зэрэщытыр къэошлэ. Институтым апэрэ сессием ыуж Хъусен тхаци, Дзэ Плъыжыым къулыкъу щихыну ащэгъагъ. Ильэсхэу кызытыгъэм итхэн зэпигъэгъэп, ау кыхаригъэутынэу тиредакцие зы кыгъэхьыгъагъэп. Ари зы йоф горэмэ япхыгъагъ.

Иапэрэ тхылъ цыкълэу кыщегъэжъагъэу хигъахьозэ, тхэкло-усэкло хьалэмэт а ильэсхэм зэрэхьугъэр згъэунэфыгъэ. Адыгабзэр зэбгъэшлэщтмэ, акъыл хэлхышхтмэ, гушлуагъо хэбгъотэщтмэ, Хъусен итхылъхэр хъазырых!

Дунайшхом техьухьэрэм егъэгумэклы, инэплэгъу ригъэкыларэп. Зэкълэмэ игупшысэ, иакъыл, икълэмылэп анегъэсы. Ытхыгъэмэ зэкълэмэ сэ уасэ афэсшынэу мурад зыфэгъэгъуцужырэп, ар шлэныгъэлэжъэм афэсэгъазэ. Сэ къасло сшлоигъор: итхылъхэр зэклэ кыызфаджэрэр плуныгъэ-гъэсэнэгъэ тэрэз адыгэ лъэпкъым илэнэу ары. Ежъ идунэететыклэкли, идунэеелпыкълэкли ар кьегъэшъыпкъэжы. Арышъ, тлэклу блэкыгъэми, сыфэгъушлэ сшлоигъу ильэс 75-рз зэрэхьугъэмклэ.

Сыныбджэгъоу Хъусен!

Ильэс 75-р – шъэп –

Шъэм нахьыби огъаш!

Ощ фэдэх мы дунайр зыфыщылэр.

Сыпфэлъао, псауныгъэр чыгъэгъэжъэу пытэнэу.

Къорэлъф-пхъорэлъфи, лахьыли, благы, лъэпкъ гъэзетэу ищылэныгъэ зэптырэм илофшлэхэр кыпфэрэзэ зэпытхэу, адыгэ литературэу шлу дэдэ плъэгъурэм, бэрэ уишгъэлэжъэнэу Тхэшхом непэ сыпфэлъэу, Хъусен!

СТИАШЪУ Майор.

Тхылъ къэгъэлъэгъонхэр

Тхэкло-орэдылу — Йэпэлэс

Шэнышлу зэрафэхьугъэу, АР-м и Лъэпкъ тхылъеджаплэ краеведениемклэ ыкли лъэпкъ литературэмклэ иотдел мэфэк! къэгъэлъэгъонхэр нэм кыкълэдзэу, игъом кыщагъэхьазырых. Ахэр Адыгеим ищылэклэ лъэныкьы гъэнэфагъэклэ хэлэжъэрэ цыфхэм яхьыллагъэх.

Зэлъашлэрэ тхаклоу, адыгэ тхаклохэм япроизвениехэр урысыбзэм езыгъэкълэхэу Гарий Немченкэм ыныбжэ ильэс 85-рз зэрэхьугъэм фэгъэхьыгъ «Талантливый певец братства народов» зыфилорэ къэгъэлъэгъонхэр. Ар тхаклоу ищылэныгъэ ыкли итворчествэ кызылэузыхырэ тхыгъэхэмклэ, произвениехэмклэ бай.

Тхылъеджаплэм ибиблиотекаръ шъхьалэу Гьуклэлэ Асыет зэрэхигъэунэфыкыгъэмклэ, къэгъэлъэгъонхэр фондым хэлъ тхылъ зэфэшъафыбэр зэлъагъэшлэгъэным ыкли Г. Л. Немченкэм

итворчествэ нахь фэгъэнэлосэгъэнхэм атегъэлсыхьагъ. Къэгъэлъэгъонхэм тхаклоу ытхыгъэхэу – томи 5 хъурэ зэхэуагъоэгъэ тхыгъэхэр — «Короли цепей», «Вольный горец», «Газыри», «Счастливая черкесска», Цуекъо Юныс ироманэу «Гъучл Тыгъужым итаурыхъ» зыфилоу Немченкэм урысыбзэм рилъхьагъэу «Сказание о железном волке», «Смерть за черной речкой», «Вернись, Титу, вернись»..., Кошбэе Пшымафэ ирассказхэу «Былымгъотхэм ятэкъэжъ», «Дождь на сухую землю» зыфилохэрэр, нэмыкълэхэри хэлъых.

Ильэс 85-рз къэзыгъэшлэгъэ тхаклоу ищылэныгъэклэ ыкли итворчествэклэ цыф лъэпкъхэм язэкъошныгъэ ыгъэпытэу, шлур ылэжъэу, зэделэжыныгъэр клигъэтхьэу кызырэрэрыкълэуагъэм шъхьэклафэ фыуегъэшлэ.

Немченкэм ипроизвениехэр ыкли изэдзэкыгъэ йофшлагъэхэр анахьэу зыгъэфедэнхэ зыльэкышхэп тхаклохэр, усаглохэр, литературоведхэр, шлэныгъэлэжъ-клэлэгъаджэхэр ыкли гурыт, апшэрэ еджаплэхэм ащеджэхэрэр ары.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Салимжанова Алсу Асгат ыпхур Джеджэ районьмклэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 2-мклэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутатынымклэ кандидатэу тхыгъэным ехылагъ

Политикэ партией ЛДПР-м – Урысыем и Либераль-нэ-демократическэ партияе и Адыгэ шьольыр кьутамэ Салимжанова Алсу Асгат ыпхьур Джэджэ районымкӀэ зы мандат зилэ хэдызыпӀэ коеу N 2-мкӀэ Адыгэ Республикэм и Кьэралыгьо Совет – Хасэм идепутатынымкӀэ кандидатуу кьызыргьэлыгьогьэ шыкӀлэр Адыгэ Республикэм и Законэу N 351-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм и Кьэралыгьо Совет – Хасэм идепутатхэм яхэдын ехылапӀаг» зыфилоу 2005-рэ илъэсым шышхьэ-лум и 4-м кьыдэкӀыгьэм ия 25-рэ, 44-рэ статьяхэм зэрадиштэрэр зеуплэкӀлум ыуж Адыгэ Республи-

кэм хэдзынхэмклэ и Гупч — комиссие **унашъо ышлыгъ:**

1. Салимжанова Алсу Асгат ыпхуър, 1975-рә иль-сым кьэхуьгьэр, политикэ партиеу ЛДПР-м – Урысы-ем и Либеральнэ-демократическэ партие и Адыгэ шьольыр кьутамэ Джэджэ районымкӀэ зы мандат зиӀэ хэдыплӀэ коеу N 2-мкӀэ Адыгэ Республикэм и КъэралыгӀо Совет – Хасэм идепутатынымкӀэ кандидатэу кыгьэлъыгуагьэр 2021-рә ильсым бэдззогум и 28-м сыхьатыр 16.20-м тхыгьэнэу.

2. А. А. Салимжановам зэрэгхыгээр кээзыушыхыг-
тырэ тхылъыр етыгэнэу.

3. Мы унашъор Джэджэ районим хэдзынхэмклэ ичылплэ комиссие Іэклэгъэхъгъэнэу.

4. Мы унашъор республикэ гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къыхыгъэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдыныхэмкӕ и Гупчэ
комиссие и Тхьаматэу Н.А. СЭМЭГУ
Адыгэ Республикэм хэдыныхэмкӕ и Гупчэ
комиссие и секретарэу Ф.З. ХЪАЦАЦӀ

кь. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 28-рэ, 2021-рэ илъэс
114/511-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Нэмытэкъо Мыхьамэт Аслъан ыкъор къалэу МыекъуапэкӀэ зы мандат зилэ хэдыплэ коеу N 14-мкӀэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутатынымкӀэ кандидатэу тхыгъэным ехылылагъ

Политикэ партиуе «Урысые Федерацим и Коммунистическэ партие» зыфилорэм и Адыгэ шьольыр кьутамэ Нэмытэкьо Мыхамэт Астан ыкьор кьалэу Мыекьуапэклэ зы мандат зылы хэдзыплэ коеу N 14-мклэ Адыгэ Республикэм и Кьэралыгьо Совет – Хасэм идепутатынымклэ кандидатуэ кьыззригьэпэзгьогьэ шьыклэр Адыгэ Республикэм и Законэу N 351-р зытетэу «Адыгэ Республикэм и Кьэралыгьо Совет – Хасэм идепутатхэм яхэдзын ехьылагь» зыфилоу 2005-рэ иптьэсым шышъхьэлум и 4-м кьыдкылыгьэм я 25-рэ, 44-рэ статьяхэм зрадиштерэр зеуплэкълум ыуж Адыгэ Республи-

кэм хэдзынхэмк|э и Гүпчэ комиссие унашью ышлыгь:

1. Нэмытлэгкэ Мыхамэт Аслан ыкхор, 1988-рэ илээсым кэххугээр, политикэ партиуе «Урысые Федерацием и Коммунистическэ партие» и Адыгэ шолхьыр кьутамэ кьалэу Мыекьуапккэ зы мандат зилэ хэдыплэ коеу N 14-мккэ Адыгэ Республикэм и Кьэралыгьо Совет – Хасэм идепутатынымккэ кандидатуэ кьыггьэлэгуагьэр 2021-рэ илээсым бэдзэогьум и 28-м сыххатыр 16.25-м тхыггэнуу.

2. М. А. Нэмытлэкьом зэратхыгээр къэзыушыхьа-
тырэ тхылъыр етыгъэнэу.

3. Мы унашъор къалэу Мыекъуапэ хэдзынхэмклэ ичылплэ комиссие Iэклэгъэхъгъэнэу.

4. Мы унашъор республикэ гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» кыхыгъэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкӀэ и Гупчэ
комиссии и Тхьаматэу Н.А. СЭМЭГУ
Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкӀэ и Гупчэ
комиссии исекретарэу Ф.З. ХЬАЦАЦ

кы. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 28-рэ, 2021-рэ илъэс
114/512-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Шэуджэн Тембот Мурат ыкьор кьалэу МыекьуапэкӀэ зы мандат зилэ хэдзыплэ коеу N 11-мкӀэ Адыгэ Республикэм и Кьэралыгъо Совет – Хасэм идепутатынымкӀэ кандидатэу тхыгъэным ехьыллагъ

Политикэ партиеу ЛДПР-м – Урысыем и Либераль-нэ-демократическэ партие и Адыгэ шьолъыр къутамэ Шэуджэн Тембот Мурат ыкьор квалэу МыекъуапэкӀэ зы мандат зиӀэ хэдзыпӀэ коеу N 11-мкӀэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм и депутатыхымкӀэ кандидатэу кызыэригъэлыгъогъэ шыкӀлэр Адыгэ Республикэм и Законэу N 351-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм и депутатхэм яхэдзын ехыпӀагъ» зыфилоу 2005-рэ ильэсым шышъхъэу и 4-м къыдэкӀыгъэм ия 25-р, 44-рэ статьяхэм зерадиштерэр зеупӀэкӀлэм ыуж Адыгэ Республи-

кэм хэдзынхэмклэ и Гүпчэ комиссие **үнашьо ышлыгъ:**

1. Шэуджэн Тембот Мурат ыкѳор, 1984-рэ ильэсым кѳэхѳугѳэр, политикѳэ партиѳеу ЛДПР-м – Урысыѳем и Либеральнѳэ-демократическѳэ партиѳэ и Адыгѳэ шѳольѳыр кѳутамѳэ кѳалѳу Мыекѳуапѳнклѳэ зѳи мандат зилѳэ хѳэзѳиплѳэ коѳу N 11-мклѳэ Адыгѳэ Республикѳэм и Кѳэралыгѳо Совет – Хасѳэм иѳеутатѳуныѳмклѳэ кандидатѳу кѳыгѳэлѳѳуагѳэр 2021-рѳэ ильѳэсыѳм бѳэдзѳогѳум и 28-м сѳыхѳатыр 16.30-м тѳыхѳэнѳу.

2. Т. М. Шэуджэным зэратхыгээр кээзыушихы-
тырэ тхылъыр етыгэнэу.

3. Мы унашъор къалэу Мыекъуапэ хэдзынхэмклэ ичылплэ комиссие Іәклэгъэхъгъэнэу.

4. Мы унашъор республикэ гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къыхягъэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ
комиссие и Тхьаматэу Н.А. СЭМЭГУ
Адыгэ Республикэм хэдынхэмкӀэ и Гупчэ
комиссие исекретарэу Ф.З. ХЬАЦАЦ

кы. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 28-рэ, 2021-рэ илъэс
114/513-7

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Ожь Исмахыл Рэмэзан ыкьор Тэхьутэмыкьое районымкӓ зы мандат зилэ хэдыплэ коеу N 23-мкӓ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм идепутатынымкӓ кандидатэу тхыгъэным ехьыллагъ

Политикэ партией ЛДПР-м – Урысыем и Либераль-нэ-демократическэ партия и Адыгэ шьольыр кьутамэ Ожь Исмахыл Рэмэзан ыкьор Тэхьутэмькыое рай-онымкӀэ зы мандат зиӀэ хэдызыпӀэ коеу N 23-мкӀэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет – Хасэм идепу-татынымкӀэ кандидатэу кызыргӀэзӀыгьогьӀэ шӀыкӀэр Адыгэ Республикэм и Законэу N 351-р зытэтэу «Ады-гэ Республикэм и Къэралыгьо Совет – Хасэм идепу-татхэм яхэздын ехьылӀагъ» зыфилоу 2005-рэ ильӀсым шӀыхъхъӀулум и 4-м кьыдӀэкӀыгъэм ия 25-рӀэ, 44-рӀэ стӀа-тьяхэм зрадиштерӀэр зепӀлӀэкӀулум ыжж Адыгэ Респуб-

ликэм хэдзынхэмклэ и Гүпчэ комиссие унашью ышлыгь:

1. Ожъ Исмахийл Рэмэзан ыкӱор, 1979-рӱ илӱысьм кӱӱхӱгӱр, политикӱ партияу ЛДПР-м – Урысыем и Либеральнӱ-демократическӱ партия и Адыгӱ шӱольыр кӱутамӱ Тӱхӱтӱмкӱое районимкӱ зы мандат зилӱ хӱдзыплӱ коеу N 23-мкӱл Адыгӱ Республикӱм и Кӱэралыгӱлӱ Совет – Хасӱм идепутатынымкӱл кандидатӱу кыгыльӱгӱгӱр 2021-рӱ илӱысьм бӱдзӱогуым и 28-м сыхӱатыр 16.35-м тхыгӱэнӱ.

2. И. Р. Ожым зэратхыгээр кээзуушыхатырэ тхылбыр етыгэнэу.

3. Мы унашъор Тэхьутэмыкъое районым хэдзын-хэмклэ ичлплэ комиссие лэклэгъэхьэгъэнэу.

4. Мы унашъор республикэ гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ» къыхягъэутыгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдэынхэмкӀэ и Гупчэ
комиссие и Тхьаматэу Н.А. СЭМЭГУ
Адыгэ Республикэм хэдэынхэмкӀэ и Гупчэ
комиссие и секретарэу Ф.З. ХЪАЩАЩ

кы. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 28-рэ, 2021-рэ илъэс
114/514-7

Сомэ миллион 80 фэдиз апэлуагъэхьагъ

Лъапкъ проектэу «Псэуплэр ыкIи къэлэ щыла-кIэр» зыфилорэм игъэцкIэн кыдыхэлъытагъэу Мыекъуапэ ишагу 24-рэ мы ильэсым зэтыра-гъэпсыхьагъэх. Бюджет зэфэшхьафхэм кяхэ-хыгъэ сомэ миллион 80 фэдиз ахэм апэлуа-гъэхьагъ.

Мыекъопэ къэлэ администра-цием псэуплэ-коммунальнэ хъыз-мэтымкIэ ыкIи зетегъэпсыхьа-нымкIэ и Гъэлорышлэлэ кыизэ-

рэщалуагъэмкIэ, специалистхэр ыкIи фэтэрыбэу зэхэт унэхэм ащыпсэухэрэр зэгъусэхуэ щагу-хэм ягъэцкIэжыын фытегъэпсы-

хьагъэ унэе дизайн-проектхэр къагъэхъазырыгъэх ыкIи агъэ-федагъэх.

ГъэцкIэжыынхэм яшлуагъэкIэ шагухэр аужырэ шапхъэхэм ади-штэ хъугъэх: лъэсрыкIо гъогу-хэр агъэцкIэжыгъэх, машинэхэр зыдагъэуцушт чыплэхэм ахагъэ-хьауагъ, джэгуплэ ыкIи спорт площадкэхэр, тысыплэхэр, хэкIыр зыратэкъошт пкыгъохэр агъэу-цугъэх.

лофшлэнхэр зэрагъэцакIэхэрэм лъыплъагъэх къэлэ адми-нистрацием испециалистхэр,

депутатхэр ыкIи общественнэ организациехэм яллыкIохэр.

Федеральнэ программэм кы-дыхэлъытагъэу 2017-рэ ильэсым къыщегъэжыагъэу 2020-рэ ильэ-сым нэс республикэм икъэлэ шхьалэ ишагуи 129-мэ ыкIи иобщественнэ чыплэ 13-мэ гъэ-цкIэжыынхэр ащыкIуагъэх, ахэм ятеплэ хэпшыкIэу нахь дахэ хъугъэ. Кыхьащт ильэсми мы лофшлэныр лъагъэклотэшт.

Сурэтхэр Мыекъопэ къэлэ администрацием исайт кытхы-гъэх.

Юныгъом и 1-м рагъэжъэшт

«Гаражнэ амнистиер» 2021-рэ ильэсым Юныгъом и 1-м рагъэ-жъэшт ыкIи 2026-рэ ильэсым мы мэфэ дэдэм нэс кIошт.

Мыщ пшъэрылъ шхьалэу илэр чыгу Iа-хьымрэ ежъ гаражымрэ нахь кызырыкIоу ыкIи Iэрыфэгъоу цыфым зытыраригъэт-хэжыын амал илэныр ары.

Унашъоу щыIэм диштэу мы ильэсым, Юныгъом и 1-м ехъулэу гаражыр зыты-рашыхьагъэ чыгу Iахьым пыл тхылхэр нахь кызырыкIоу гъэхъазырыгъэнхэм му-

ниципалитетхэр ыкIи шьолъырхэм яхэбзэ къулыкIухэр фэхъазырынхэ фае.

Амнистием кыхеуытэх 2004-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 30-м нэс ашыгъэ унэе га-ражхэр ыкIи ахэр зытырашыхьагъэ чыгу Iахьхэр.

НэмыкI шьолъырхэм афэдэу Адыгэ Рес-публикэри мыщ хэлажъэ. Гаражымрэ чыгу Iахьымрэ иунаеу зэрэщытхэр къэзыушыхьа-тырэ тхылхыр цыфым кызыратыжыкIэ, ахэр зэрэфэаеу ыгъэзеклонхэ фитышт, ау ащ дакIоу хэбзэIахьхэри ытынхэ фаеу хъушт.

Кушхьэфэчъэ спортыр

Апэрэ чыплэр кыдыхыгъ

Кушхьэфэчъэ спортымкIэ Урысые зэнэ-къокъухэр къалэу Орел щыкIуагъэх. Ильэс 15 — 16 зыныбжыыхэм якуп чанэу зы-кыщицгъэлъэгъуагъ ыкIи апэрэ чыплэр кыдыхыгъ Адыгеим испортсменэу Вадим Перепелица. Ар зыгъасэрэр Александр Дикий.

Анахь дэгъухэм ащыщых

2021-рэ ильэсым бэдзэогъум и 23-м къыщегъэжыагъэу и 28-м нэс кушхьэфэчъэ спортымкIэ гъэмэфэ спартакиадэр къалэу Саранскэ щыкIуагъ. Ильэс 17 — 22-рэ зыныбжы ныбжыкIэхэр ары зэнэкъокъу-гъэхэр. Адыгеим ихэшыпыкIыгъэ командэ я 5-рэ чыплэр кыдыхыгъ. Спартакиадэм шьолъыр 23-рэ хэлэжъагъ.

Республикэм щыц Гюнель Мехтиева я

2-рэ ыкIи я 3-рэ чыплэхэр кыдыхыгъэх. Командэхэм якъызэдэчъэнкIэ зэнэкъокъум тикомандэ я 2-рэ чыплэр кыдыхыгъ. Елизавета Арчибасова, Гюнель Мехтиева,

Кристина Новиков, Алена Рыцева дэ-гъоу зыкыгъэлъэгъуагъ, республикэм щыпсэ-ухэрэр агъэгъушлуагъэх. Тренерыр Алексей Войновыр ары.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Зэхъыщагъэр ыкIи кыдэзы-гъэкIырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ИофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащы-псэурэ тильэпкъэ-гъухэм адырIэ зэпхы-ныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-шыIэр: 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр: 52-16-79,

Редакцием авторхэм къаIихырэр А4-кIэ заджэхэрэ тхьапэхуэ зипчъагъэкIэ 5-м емыхъухэрэр ары. Са-тырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлъэу, шрифтыр 12-м нахь цIыкIунэу щытэп. Мы шапхъэ-хэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэкIегъэкIоужыых. E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхьатыгъэр: Урысые Федерацием хэутын ИофхэмкIэ, теле-радиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлъы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Теме-р-Кавказ чыплэ гъэлоры-шлэлэ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр 4464 Индексхэр П 4326 П 3816 Зак. 1560

Хэутыным узшыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00

Редактор шхьалэр Дэрбэ Т. И.

ПшгъэдэкIыжъ зыхьырэ секретарыр ЖакIэмыкъо А. З.